

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep

0030 Oslo

Vår ref: 12499/AEL

Oslo 30. juli 2010

Endringer i kapitalforskriften med mer – kommentarer fra Finansforbundet

Det vises til høringsbrev datert 26. mars 2010 med utkast til endringer i kapitalforskriften, beregningsforskriften, likviditetsforskriften og forskriften om store engasjementer utarbeidet av Finanstilsynet. Høringsfristen er satt til 30. juli 2010. Endringsforslagene er i hovedsak oppfølging av ulike parlaments- og rådsdirektiv. Det er forutsatt at direktivendringene skal iverksettes med virkning fra 1. januar 2011.

Finanskrisen avdekket at reguleringen av det finansielle systemet fungerte dårlig mange steder. Det er derfor et åpenbart behov for endringer når det gjelder kapitalkrav, likviditet og ikke minst overvåking og analyse av risikoppbygging. Finanskrisen viste at dagens system er sårbart. En krise får alvorlige konsekvenser ikke bare for finansmarkedene men for hele realøkonomien. Finansforbundet er derfor enig i at det er behov for endringer av regelverket og økt kontroll og overvåking av hele det finansielle systemet. En velfungerende finansnæring er nødvendig for at økonomien skal fungere. Dessuten er det viktig at myndighetene foretar endringer og strammer inn regelverket for å skape tillit til en næring som etter finanskrisen sliter med omdømmet. Det er videre viktig at vi har et harmonisert regelverk på tvers av landegrensene.

Finansforbundet er enig med den tilnærming som Finanstilsynet har til de ulike direktivforslagene. På flere områder er det i Norge etablert regler som er mer omfattende og gjennomgripende enn det som var i andre europeiske land. Det er grunn til å anta at det var en medvirkende årsak til at krisen fikk et mindre omfang i Norge enn i de fleste andre land i Europa og ikke minst USA. De ulike direktivene er kompromisser mellom mange land med ulike tradisjoner for demokratiske kontroll av næringslivet, og vil være preget av det. Derfor er det viktig at norske myndigheter foretar en grundig og omfattende gjennomgang basert på norske behov og ikke minst norske erfaringer. Høringsutkastet med vurderinger og analyser og de endringsforslag som foreslås, viser at Finanstilsynet har en fornuftig tilnærming til de ulike direktivene.

Finansforbundet merker seg at det til grunn for direktivene ligger en grunnleggende holdning om å redusere det nasjonale handlingsrommet for framtidig regulering. Det skal bli mindre nasjonalt skjønn. Dersom norske myndigheter aksepterer dette prinsippet, kan det på visse områder føre til svekket kontroll. Finansforbundet mener det vil være uheldig om norsk kunnskap og erfaringer, skal bli underordnet et prinsipp om minst mulig nasjonalt skjønn. Det må mao være rom for nasjonal tilpasningen innenfor felles rammeverk (harmonisering).

Soliditets- og likviditetskrav fra Baselkomiteen.

Komiteen foreslår kvantitative minstekrav til likviditet. Kravene vil omfatte både beholdningen av eierandeler og viktigheten av stabil og langsiktig funding. Komiteen vil gjennomføre en omfattende studie før de anbefaler et nytt regelverk. Likviditetssituasjonen for norske banker er tilfredsstillende etter gode resultater i 2009. Finansforbundet merker seg at Finanstilsynet mener at det ikke er behov for å forsere innføring av kvantitative likviditetskrav og et en kan avvente beregningsstudiene.

Finansforbundet støtter denne tilnærmingen, selv om det nok ikke burde være noe til hinder for at norske myndigheter på eget grunnlag og basert på forslagene fra komiteen, ser på minstekravene til likviditet allerede nå.

Samarbeid mellom tilsynsmyndigheter.

Det legges opp til økt samarbeid mellom tilsynsmyndighetene for å møte behovet ved grensekryssende konsern. Skal et utvidet samarbeid fungere og være meningsfullt, må det være mest mulig like regler for vurdering av risiko og kapitalisering. Finansforbundet merker seg at det arbeides med å lage retningslinjer som skal gjøre det praktiske tilsynet mer likt i de ulike land. Finansforbundet mener prinsipielt at ved konflikt mellom det europeiske tilsynsbyrå og norske tilsynsmyndigheter, skal beslutningen fattet av norske tilsynsmyndigheter gjelde. Dette dreier seg rett og slett om et område der nærhetsprinsippet må slå inn.

Kapitalkravforskriftene.

Finansforbundet merker seg at Finanstilsynet ikke vil anbefale å gjøre gjeldende en overgangsbestemmelse om adgang til å benytte 0-vekt også for engasjementer med stater og sentralbanker innen EØS som lyder på en annen stats valuta. Norge har tidligere valgt å ikke innføre bestemmelsen.

Den økonomiske krisen i en del europeiske land viser at dette har vært en fornuftig og riktig beslutning. Det er ganske åpenbart at risikoen med en del engasjementer har økt. Finansforbundet er derfor enig med Finanstilsynet.

Unntak for tilbakeholdelse.

Finanstilsynet vil ha kommentarer til pkt 2 i artikkel 122a om unntak for tilbakeholdelse. I unntaket er foreslått at det er tilstrekkelig at tilbakeholdelse som følge av pkt. 1 kun tilfredsstilles på konsolidert nivå. Finanstilsynet vurderer bestemmelsen i pkt. 2 til ikke å være relevant for norske forhold og anbefaler at den ikke tas inn i forskriftene. Det er vanskelig å se alle konsekvensene, men på bakgrunn av vår generelle kommentar, mener vi at det er riktig ikke å ta inn bestemmelser som en ut fra norske forhold mener er mindre relevante. Vi er derfor enig med Finanstilsynet.

Under overlappende posisjoner foreslår Finanstilsynet at flere bestemmelser ikke tas inn i forskriftene da de ikke er relevante for norske forhold. Finansforbundet er også på dette punktet enig med Finanstilsynet. For brukere av forskriftene er det viktig at de er gjenkjennende og tilpasset norske forhold og behov, og en må derfor unngå bestemmelser som oppleves som ikke relevante.

Beregningsforskriften

Finansforbundet er enig med Finanstilsynet i at det ikke er bør være forskjellige bestemmelser om hybridkapital for banker og forsikringsselskaper. Vi er også enig i at det må legges opp til en god dekning av kjernekapital før det tillates å utstede hybridkapital. Det foreslås grenser for hybridkapital avhengig av kvaliteten på instrumentet. Finansforbundet mener det er riktig å lage bestemmelser der en definerer kvaliteten på hybridkapitalen. Å knytte kvaliteten til varighet er viktig for å sikre at kapitalen er tilgjengelig når den trengs. Finansforbundet er også enig i direktivets bestemmelse om at tilsynsmyndighetene må kunne stoppe renteutbetaling dersom en vurderer dette som nødvendig av hensyn til institusjonens soliditet eller finansielle situasjon.

Vi er enig med Finanstilsynet i at plikten til å betale renter på hybridkapitalen begrenses og at dette tas inn i forskriften og at en tilsvarende bestemmelse gjøres gjeldende for egenkapitalbevis.

Finansforbundet viser til at det er foreslått at hybridkapital kan medregnes i kjernekapitalen med inntil 50%. Dette omfatter hybridkapital med så høy kvalitet at investorene deler tap med aksjonærene fra tidspunktet for utstedelse av instrumentet. Finansforbundet har vanskelig for å se at det skal være marked for slike instrumenter. Vi tror ikke at det å kunne motta rente i en periode skal være incentiv nok for kjøp av denne type instrumenter.

Vi merker oss at hybridkapital skal stå tilbake for ansvarlig lån. Sjøl om det gir seg selv, er det pedagogisk viktig at det tas inn i forskriften.

Vi er enig med Finanstilsynet at alle bestemmelser om hybridkapital samles i beregningsforskriften for institusjoner som organiseres som aksjeselskap og institusjoner som ikke er organisert som aksjeselskap.

Vi merker oss at Finanstilsynet foreslår å opprettholde bestemmelsen om kun 50% av medlemsinnskuddene kan inkluderes i den rene kjernekapitalen. Det betyr at de resterende 50% medregnes i tilleggskapitalen. Vi tar til etterretning at spørsmålet om medlemsinnskudd vil bli vurdert på nytt når eventuelle endringer som følge av forslag fra Baselkomiteen, skal vurderes.

Forskrift om store engasjementer.

Det foreslås i direktivet at verdipapirforetak skal unntas fra bestemmelsen om store engasjementer. Det er foretatt en nærmere definisjon av hvilke foretak som skal kunne unntas. Vi forstår Finanstilsynet slik at det ikke vil være norske foretak som oppfyller kravene i direktivet. Vi kan ikke anbefale at det lages bestemmelser som i utgangspunktet ingen vil bli omfattet av. Derfor bør det i forskriftene ikke åpnes for at verdipapirforetak skal unntas bestemmelsen om store engasjementer.

Finanstilsynet foreslår å endre bestemmelsen om store engasjementer slik at tilsynet får anledning til å gripe inn med pålegg å gjøre fradrag i ansvarlig kapital når en institusjon bryter grensen på 25% (engasjementer som overstiger 25% av ansvarlig kapital). Dagens regler gir tilsynet rett til å pålegge en frist for å tilpasse seg, men ikke rett til å pålegge fradrag i ansvarlig kapital.

Finansforbundet støtter at Finanstilsynet får denne sanksjonsadgangen.

Direktivet åpner for at institusjonen kan inngå avtale om at låntaker skal holde rede på om samlet engasjement overstiger 25% grensen av institusjonens ansvarlige kapital.

Finansforbundet mener at denne bestemmelsen ikke bør bli del av forskriften. Det er institusjonen som bør ha ansvaret for at engasjementet ikke overstiger 25% regelen. En låneavtale der det er låntaker som skal ha ansvaret kan lett føre til at kreditten blir benyttet i sin helhet i en situasjon der institusjonen vurderer det som riktig å si opp avtalen. Det vil derfor være en betydelig risiko å overlate dette til låntaker.

Likviditetsstyring.

Finansforbundet er enig i at det vil være oversiktlig å samle alle kravene som omfatter likviditetsstyring i en ny forskrift. Den nye forskriften må også omfatte kredittforetakene. Nye kvantitative krav til tilstrekkelig likviditet må inn i forskriften. Vi merker oss at Finanstilsynet vil foreslå en ny lovbestemmelse i verdipapirhandelloven for å sikre hjemmelsgrunnlaget for at verdipapirforetakene blant annet skal omfattes av kravene om likviditetsstyring.

Med vennlig hilsen
Finansforbundet

Jorunn Berland
forbundsleder

Camilla Skare
for
Arnt-Einar Litsheim
leder av politisk avdeling